

Marija del Rosario Galvan Nikolasu Valdiviji

Imaćeš loše mišljenje o meni. Reći ćeš da sam hirovita žena. Ali ko bi mogao da zamisli da će preko noći stvari tako korenito da se promene? Juče, kada sam te upoznala, rekla sam ti da u politici ništa ne treba ostaviti zapisano. Danas, nemam drugog načina da komuniciram s tobom. To će ti dati predstavu o tome koliko je situacija hitna...

Reći ćeš da tvoje zanimanje za mene – zanimanje koje si ispoljio čim smo se pogledali u predsoblju sekretara unutrašnjih poslova – nije političke prirode. Ljubavno je, to je fizička privlačnost, uključujući čistu i jednostavnu ljudsku simpatiju. Moraš što pre da saznaš, dragi Nikolase, da je za mene sve politika, uključujući i seks. Možda će te šokirati ta profesionalna pohlepa. Nema leka. Četrdeset i pet mi je godina, a od dvadeset i druge sam svoj život organizovala s jednim jedinim ciljem: da budem političarka, da se bavim politikom, da jedem politiku, da sanjam politiku, da uživam i patim u politici. To je moja priroda. To je moj poziv. Nemoj da pomisliš da zbog toga ostavljam po strani svoj ženski ukus, svoje seksualno zadovoljstvo, svoju želju da legnem u krevet s jednim tako mladim i lepim muškarcem kao što si ti...

Jednostavno smatram da je politika javno delanje privatnih strasti, uključujući, iznad svega, možda, ljubavnu strast. Ali stra-

sti su proizvoljni oblici ponašanja, dok je politika jedna disciplina. Volimo uz najveću slobodu koju nam pruža jedan višestruki svet, neizvestan, slučajan, a istovremeno potreban u lovu na vlast, takmičeći se za jednu parcelu moći.

Misliš li da je isto tako u ljubavi? Grešiš. Ljubav ima bezgraničnu snagu koja se zove mašta. Zatvoren u tvrđavi Ulua, i dalje imaš slobodu želje, vlasnik si erotske mašte. Nasuprot tome, koliko ti malo vredi u politici želeći i zamišljati bez moći!

Moć je moja priroda, ponavljam ti. Moć je moj poziv. To je prvo na šta želim da te upozorim. Ti si momak od trideset i četiri godine. Odmah me privukla tvoja fizička lepota. Rekla bih ti, da se ne uобразиš, da nema previše poželjnih i lepih muškaraca u predsoblju mog prijatelja, gospodina sekretara unutrašnjih poslova don Bernala Erere. Nema ni lepih žena. Moj prijatelj gospodin sekretar kladi se na svoju famu askete. Leptirići ne sleću na njegovo drveće. Naprotiv, pod njegovim tepisima gnezde se škorprije izdaje, a pčele ambicije prilaze njegovom saću.

Da li je renome don Bernala Erere zaslužen ili nezaslužen? Već ćeš saznati. Jednog ledenog poslepodneva početkom januara, međutim, poglede u predsoblju sekretara u staroj Palati Kobijan ukrste jedna još uvek poželjna žena – tvoj pogled govori sve – od skoro pedeset godina i jedan lepi mladić, isto tako poželjan, koji jedva da je prešao tridesetu. Iskra se upalila, dragi Nikolase, hormoni se pokreću, životni sokovi ubrzano teku.

A zadovoljstvo se odlaže. Odlaze se, mladi prijatelju. Imaš visinu koja mi se dopada. Već si video da sam ja i sama visoka i ne volim da gledam ni nagore ni nadole, već neposredno u oči svojih muškaraca. Tvoje su u ravni mojih i tako su svetle – zelene, sive, onoliko promenljive koliko su moje nepromenljivo crne, mada je moj ten svetliji od tvog. Nemoj da misliš da mi to pomaže u jednoj zemlji mešanaca, rasističkoj, s kompleksom boje tena (mada se to nikada ne priznaje) kao što je Meksiko. Naprotiv, privlači me taj nacionalni porok, ta kivnost koja je licemerni

kralj sa svojom kamarilom zavidnih patuljaka. Istovremeno, moj fizički izgled mi daje neizrecivu nadmoć, implicitnu počast koju odajemo rasi osvajača.

Ti, ljubavi moja, imaš prednost prve lepote mestika. Taj pozlaćeni ten boje cimeta, koji tako dobro pristaje Meksikancu s finim crtama lica, pravog profila, tankih usana i glatke kose. Posmatrala sam kako se svetlo igralo na tvojoj glavi, dajući sopstveni život jednoj muškoj lepoti koja često, avaj!, samo prikriva ogromnu mentalnu prazninu. Bilo mi je dovoljno da razgovaram s tobom nekoliko minuta pa da shvatim da si koliko lep spolja, toliko pametan iznutra. A povrh svega, imaš i rascep na bradi.

Biću iskrena: takođe si veoma zelen, takođe si veoma naivan. Veoma nezreo, kako kažu u mom kraju. Samo se pogledaj. Poznate su ti sve čarobne reči. Demokratija, rodoljublje, režim prava, podela izvršne i zakonodavne vlasti, građansko društvo, moralna obnova. Ono što je opasno jeste to što veruješ u njih. Ono što je loše jeste što ih izgovaraš ubedljivo. Moj nežni, obožavani Nikolase Valdivija. Ušao si u džunglu i hoćeš da ubijaš lavove a da prethodno nisi napunio pušku. To mi je rekao sekretar Erera nakon razgovora s tobom:

– Ovaj je momak izrazito pametan, ali razmišlja glasno. Još uvek nije naučio da prvo proba to što će reći kasnije. Kažu da dobro piše. Čitao sam njegove uvodnike u novinama. Još uvek ne zna da između novinara i funkcionera može postojati samo dijalog gluvih. Ne zato što ja, državni sekretar, ne čitam komentatora i ne osećam se polaskanim, ravnodušnim ili uvređenim zbog njegovih reči, već zato što je za meksičkog političara zlatno pravilo da ne ostavlja ništa zapisano, a još manje da komentariše mišljenja koja se izreknu o njemu.

Dozvoli da se smejem!

Danas nam je jedino preostalo rešenje da razmenjujemo pisma. Svi ostali oblici komunikacije su presečeni. Jasno, ostaje nam rešenje privatnog razgovora. Za to treba izgubiti razumno vreme

u zakazivanju sastanaka i odlasku s jednog mesta na drugo, ne znajući uistinu da li jedino što još uvek radi jeste mikrofonski skriven tamo gde se najmanje nadaš. U svakom slučaju, ovo prvo služi jednoj neželjenoj intimnosti. Drugo najstrašnjim nezgodama komunikacije. A nema tužnije definicije života od toga da budeš puka nezgoda komunikacije.

Dragi Nikolase, ja izazivam svet. Ja ću pisati pisma. Ja ću se izložiti najgoroj opasnosti javne politike: ostaviću pisane dokaze. Da li sam luda? Ne. Jednostavno toliko verujem u svoju moć poziva da je unosim u svoju mimetičku moć. Kada politička klasa ove zemlje bude znala da Marija del Rosario Galvan komunicira pisanim putem, svi će me podražavati. Niko neće hteti da bude manje od mene. Samo pogledaj koliko je hrabra Marija del Rosario! Da li ću ja biti manje od nje?

Smejem se, moj mladi i lepi prijatelju. Videćeš kako se moj primer širi jer moja hrabrost uspostavlja pravnu vrednost. Kako je to smešno! Juče ti ulici Bukareli kažem:

– Nemoj nikada da pišeš, Nikolase. Jedan političar ne treba da ostavlja trag svojih nečuvanja tajni, koja odnose poverenje, ni svog talenta, što povećava zavist.

Ali danas, nakon jutrošnje katastrofe, već vidiš da moram da poričem samu sebe, da izdam svoju malu filozofiju čitavog života i da ti tražim:

– Piši mi, Nikolase... Imaš pred sobom jednu ženu koja se kladila. Iz nekog razloga sam se rodila u Agvaskalijentesu za vreme Slavija San Markosa. Moje prve mučnine su se mešale s rzanjem konja, kukurikanjem pevacu, dvobojima s noževima, mešanjem karata, zvucima gitare, falsetom pevačica, trubama marijačija¹ i uzvicima „Zatvorite vrata!”

¹ Marijači (*mariachi*) – grupa muzičara koja izvodi regionalnu folklornu muziku. Obično sviraju gitare, violine i trube, i nose karakterističnu narodnu odeću.

Nema više opklada. *Les jeux sont faits*. Već vidiš, juče sam sve svoje poverenje stavila na ćutanje. Imala sam u vidu način na koji se ono što je tajno pisano javno okreće protiv nas jednog dana. Sećala sam se psihotične opčinjenosti predsednika Ričarda Niksona idejom da ostavi snimljene sve svoje intrige i nepodopštine na najprostijem jeziku koji se da zamisliti kod jednog kveкера. Kažem ti to neposredno: svaki političar mora biti licemer. Da bi se napredovalo, ne biraju se sredstva. Ali treba biti ne samo lažan već i lukav. Svaki političar doživljava uspon uz koji su privezane i nesreće, kao konzerve koka-kole za rep mačke koja se istovremeno buni i uplašena je. Veliki političar je onaj koji dostiže vrh oslobodivši se gorčine i loših trenutaka. Puritanac kao što je Nikson najopasniji je i za druge i za samog sebe. Misli da čitav svet mora da ga trpi jer dolazi odozdo. Njegova poniznost pognute glave hrani njegovu bezobraznu gordost. To je ono što je Nikson izgubio: nostalgiju za blatom, očajnički poziv za povratak na prljavštinu ništavila da bi se očistio od zla, ne primećujući da se samo ponovo kupao u blatu svog porekla, po cenu da opet zadobije, priznajem, ambiciju da izađe iz rupe i ponovo doživi uspon.

La nostalgie de la boue, kažu Francuzi (i u zagradama. To je druga stvar koja me je oduševila kod tebe, to što si frankofon, što si studirao na *Ecole Nationale d'Administration* u Parizu, što si u skladu s nama koji smo napustili engleski jer se pretvorio u *lingua franca*, i koji vraćamo francuskom prestiž skoro elitističke, tajne komunikacije među obrazovanim političarima).

Nikson u SAD, Dijaz Ordas u Meksiku, Berlusconi u Italiji, možda Hitler u Nemačkoj, Staljin u Rusiji, mada su ova dvojica poslednjih zlo pretvorili u nešto grandiozno, a ovi ostali ga vraćaju u bedu... Prouči te slučajeve, dragi Nikolase. Upoznaj krajnosti ako želiš da se smestiš u virtuoZnu sredinu, ljubavi moja.

Dobro, sećam se psihotične zadivljenosti predsednika Niksona ostavljanjem snimaka svih svojih intriga i nepodopština, isprskanih nepristojnim rečima, svojstvenih ponekad dečaku u svađi

sa svetom, ponekad dostojnih jednog okorelog uličnog zločinca. A šta da kažem o našim malim tropskim kasicima, koji snimaju filmove o svojim najgorim poduhvatima i uživaju utvrđujući nekažnjeni užas svojih ubistava? Kakvo skoro erotsko drhtanje mora da osećaju kada vide kako krvareći pada šaka golorukih seljaka koje su upucale trupe gospodina guvernera.

Meksiko je natopljen okrvavljenim rekama i zatrpan mrtvačkim jarugama i zasejan nepokopanim leševima. Sada kada ulaziš u politiku, lepi moj poželjni prijatelju, nikada ne gubi iz vida pustu panoramu nepravde koja predstavlja sveto pismo naših latinoameričkih zemalja. Tajne se dopadaju, istina je, ali dovoljno je jedno otkriće da se arogantna kažnjivost jednog guvernera ili predsednika pretvori u kolektivnu sramotu koju cinizam moćnika ne uspeva da savlada.

Ništa me nije pripremilo za jedan tako koreniti obrt kao ovaj koji nam danas daje dobrodošlica Novoj godini. Ako ne rade sistemi komunikacije, ako nema telefona, ni faksa, ni imejla, čak ni nekadašnjeg skromnog telegrafa, ajde, ni golubova pismošosa (otrovanih kao dejstvom vradžbina) i samo nam ostaju dimni signali Indijanaca Taraumara, koji mašu svojim šarenim prekriivačima, a sve se to dešava ne zbog promene milenijuma, kao što se onomad očekivalo, prelaza sa savladanog kalendara 1900. kada se smeštao u 2000. već zbog tog čudnog pseudopalindroma godine u kojoj živimo, priznajem i da mi se život menja mimo mojih moći, utapajući me u ošamućenost iz koje, kao uvek, izvlačim snagu da bih sebi rekla:

– Marija del Rosario, obrati pažnju na svog prijatelja Havijera Saragosu, zvanog „Seneka”, dvorskog savetnika predsednika Lorensa Terana, kada kaže da, u odsustvu svih šljokica i sjajnih ukrasa ovog izdajničkog sveta, as u špilu, karta skrivena u rukavu, može biti ona koju svi potcenjuju kao iluzornu i nimalo praktičnu: plemeniti lik koji svojim dostojanstvom iskupljuje gnušanje svih. Besprekorni čovek koji će možda spasti sistem.

Taj čovek, da li si to ti Nikolase Valdivija? Da li toliko grešim kada to mislim? Da li je tako slaba postala moja čuvena intuicija? Zar me tako konfuoznom učinila svakodnevna politika da polovina mog mozga – moralna polovina – više ne radi? Ili si ti, moj lepi prijatelju, taj koji je oživljava? Čudotvorno?

Dobro, ako pravilo diskrecije postaje nemoguće, možda ona koja se odnose na licemerje, korupciju i laž nestanu s njom. Tako da ću, kažem ti, da pretvorim potrebu u vrlinu i predaću se, s apsolutnom neopreznosti, indiskreciji.

Ovo pismo koje ti pišem, Nikolase Valdivija, dokaz je toga. Nema drugog načina da se komunicira, osim usmenog, neposrednog prisustva, koje je previše opasno, ili posrednog, manje opasnog, ali na kraju jedinog koji nam preostaje. Pitanje je, moj željeni lepotane, koji od dva načina – pisani ili usmeni – jeste onaj koji će kobno ubrzati ono što oboje želimo, samo različitim tempom. Put ka mom krevetu nije otvoren. Dragi Nikolase, postoje hiljade vrata koja ćeš morati da otvaraš pre nego što stigneš do njega. To ti je kao u jednoj istočnjačkoj priči, sećaš li se? Proveravaću te svakog dana. Ja priznajem da želim tvoje telo, ali još više tvoj uspeh. Seks može biti neposredan, a potom ostati na jednom tužnom i nezadovoljavajućem *quickie*. Politička sreća, naprotiv, jeste jedan dugotrajan orgazam, dragi. Uspeh mora biti posredan i spor da bi mogao da bude trajan. Jedan dugi orgazam, dragi. Otvaraj vrata, moj dečaće, jedna po jedna. Poslednji prag je prag moje spavaće sobe. Poslednji katanac je katanac mog tela.

Nikolase Valdivija: biću tvoja kada budeš predsednik Meksika.

I tvrdim ti: učiniću te predsednikom Meksika. Zbog ovih svojih ukrštenih prstiju, ja ti se kunem. Zbog presvete Device od Gvadalupe, obećavam ti pobožno, ljubavi moja.

2

Havijer Saragosa „Seneka” Mariji del Rosario Galvan

Ne tražim da me poslušaju. Jedan „dvorski savetnik” obavlja svoju dužnost savetujući s dobrom voljom – nije dovoljno – i dobrom informacijom – ne dobijamo je. Ako uspem da preživim ovu nesreću, to će biti upravo zato što me je ovom prilikom gospodin predsednik, na nesreću, poslušao.

Kao što običavam, draga prijateljice, pozvao sam se na načela, jer me za te stvari predsednik sasluša. Ja sam Cvrčak Crvča njegove savesti. Izvlačim iz ormana svoju zbirku etičkih načela. Možda je moja tajna nada, Marija del Rosario, to što moja savest ostane nedirnutu čak i kada *realpolitik* ode na stranu pragmatizma. *Realpolitik* je, znaš, čmar kroz koji se izbacuje ono što se jede – kavijar ili mali kaktus, guska *à l'orange* ili tako² s kuvanim jezikom. Načela, međutim, jesu glava bez čmara. Načela ne idu u klozet. *Realpolitik* ispunjava toalete sveta, a u svetu moći, takvom kakav jeste, nemaš drugog izlaza već da odaš poštovanje majci prirodi.

Ali danas su, napokon, pobedila načela. Predsednik je odlučio, možda kao novogodišnji poklon za 2020. ovom uznemirenom stanovništvu, više od dobrih vesti, moralnih zadovoljstava, da će u svojoj Poruci Kongresu zatražiti da Kolumbiju napuste severnoameričke okupacione trupe i, usput, zabraniće izvoz meksičke nafte u Sjedinjene Države, sem ako nam Vašington ne plati cenu koju zahteva OPEC. Kao vrhunac svega, te smo odluke najavili na Savetu bezbednosti OUN-a. Odgovor, već si videla, nije trebalo čekati dugo. Probudili smo se 2. januara sa svojom naftom, svojim gasom, svojim načelima, ali odsečeni od sveta. Sjedinjene Države, pravdajući se kvarom na komunikacionom satelitu koji nam ljubazno ustupaju, ostavile su nas bez faksa, bez imejla, bez mreže, čak

² Tako (*taco*) – tradicionalno meksičko jelo, tortilja s raznim vrstama priloga.

i bez telefona. Svedeni smo na usmenu poruku ili na rod poslanica – što to dokazuje ovo pismo, koje želim da sažvaćem i progutam. Kog me đavola predsednik poslušao i postavio načela iznad usrane stvarnosti? Sada udaram glavom o zid i kažem sebi:

- Seneka, ko te tera da budeš principijelan čovek?
- Seneka, šta te košta da budeš malkice pragmatičniji?
- Seneka, zašto ideš protiv većine u predsedničkom kabinetu?

Pa, evo me, draga moja Marija del Rosario, tu ti je Seneka glavonja, koji udara glavom o zid Republike, naš večiti zid meksičkih žalopjki.

Srećom, draga prijateljice, zid nije od kamena. Postavljen je, kao u ludnicama, gde bi trebao da bude tvoj prijatelj Havijer Saragosa, s pravom nazvan „Seneka”: iz odličnih i najgorih razloga. Rodom iz Kordobe, filozof stoicizma (nauči ako nisi znala i strpljivo izdrži ako si već znala a još uvek me voliš), na kraju je izvršio samoubistvo na Neronovom dvoru. Njegova načela nisu bila u saglasku s carskom praksom. Međutim, do današnjeg dana, „Seneka” u svom rodnom andaluzijskom kraju znači „mudar”, „filozof”.

Koja misliš da je moja sudbina na predsedničkom dvoru Meksika, draga Marija del Rosario. Očaravajući život ili smrt razočarenja. Pa vidiš da imamo razloga da se u našoj zemlji obeshrabrimo početkom ove godine gospodnje 2020 – presečene komunikacije, svetska izolacija, ustanci ovde i onde, uzbune društvenog i geografskog loma...i jedan dobar predsednik, s dobrim namerama, slab... i pasivan.

Ne krivi me ni za šta, Marija del Rosario. Ti znaš da su moji saveti iskreni i ponekad brutalni. Niko se ne obraća našem predsedniku s iskrenošću koja ti je poznata. Verujem strasno da je zemlji potreban barem jedan nezainteresovani glas blizu ušiju predsednika Lorensa Terana. Takav je naš dogovor, draga prijateljice, tvoj i moj. Ja sam tu da bih rekao:

– Gospodine predsedniče, vi znate da sam ja vaš potpuno nezainteresovani prijatelj.

Što nije sasvim tačno. Moj je interes da predsednik otrese sa sebe famu, koja se stvarala tokom skoro tri godine njegove vladavine, da je apatičan, lažno ubeđen, kao što jeste, da se problemi rešavaju sami od sebe, da jedna vlada koja se meša na kraju više pravi problema nego što ih rešava i da građansko društvo mora da bude prvo koje će da dejstvuje. Za njega je vlada poslednja instanca. Sada ćemo morati da mu dajemo za pravo. Ko zna šta ga je navelo da započne novu godinu prizivajući načela suvereniteta i neintervencije, umesto da pusti da plodovi otpadnu sa stabla, makar pali i raspadnuti. Šta mi imamo od Kolumbije? I zašto ne gledati da prljavi posao tržišta nafte odrade, kao uvek, Venecuela i Arapi, umesto da se solidarišemo s bandom korumpiranih šejkova? Uvek smo umeli da iskoristimo tuđe sukobe, bez potrebe da se opredeljujemo. Ali nikad ne znaš odakle će da stigne hitac iz puške kada se daju saveti, i meni je, priznajem, hitac ovog puta otišao u suprotnom pravcu.

– Izbacite ideje, gospodine, pre nego što ih izbace po vama. Na duge staze, ako nemate ideje, pregaziće vas ideje drugih.

– Kao ove tvoje? – rekao mi je s nevinim izrazom lica don Lorenzo.

– Ne – usudio sam se da odgovorim. – Ne kao one vašeg ulizice Tasita de la Kanala.

Pogodio sam mu sujetu, sada shvatam, i na kraju je uradio suprotno od onoga što mu je savetovao njegov favorit, šef kabineta Tasito de la Kanal, koji nije jedan obični lakej, već čovek koji je izmislio slugeranjstvo.

Jednog čes dana, draga prijateljice, sestice da mi objasniš zašto jedan inteligentan, dostojanstven, dobar čovek kao naš predsednik, ima uz Orlov presto jednog slugu laskavca kao što je Tasito de la Kanal. Dovoljno je videti kako trlja ruke i ponizno ih pri-nosi usnama, pognute glave, da sagledaš, transparentno, da je u pitanju jedan poročan tip čije licemerje može da se poredi samo s ambicijom koja nedostatak iskrenosti loše prikri-va!

Vidi samo, moja prijateljice (najdraža), koji je to paradoks: moji saveti donose loše rezultate, a Tasitovi loši saveti bi nas spasili katastrofe. A stvar je u tome što sam se uspavao, Marija del Rosario, naviknut da dajem dobre savete ubeđen da još jednom neće biti prihvaćeni. Moje reči, znam, miluju moralni ego šefa Države, i to je dovoljno da on pomisli, samo zato što me čuo i osetio se veoma „etičnim“, da je platio svoj doprinos načelima i da sada može da deluje s mirnom savešću sledeći savete Tasita de la Kanala, suprotne mojima.

Kaži mi da to nije da budeš očajan i da imaš želju da odustaneš. Šta me zaustavlja?, upitaćeš me. Jedna neodređena filozofska nada. Ako me nema tamo, sa svim mojim manama, neko gori, mnogo gori, zauzeće moje mesto. Ja sam Simon Peres iz predsedničke kuće. Ma koliko ozbiljni bili moji porazi, barem mogu da spavam mirno: savetovao sam pošteno. Ako me ne poslušaju, nije moja krivica. Previše glasova traži pažnju moćnika. Ali neki talog, delić moje istine, mora da se ugnezdi u duši predsednika Terana. Samo što mislim da bi u prilikama kao što je ova, draga prijateljice, bilo bolje da predsednik nije slušao mene, već moje neprijatelje.

3

Marija del Rosario Galvan Nikolasu Valdiviji

Insistiraš, dragi i lepi Nikolase. Vidim da te moje pismo nije ubedilo. Manje me boli tvoj nedostatak inteligencije od mog nedostatka ubedljivosti. Zato te ne krivim. Mora da sam teška, uistinu veoma glupava, veoma neartikulisana. Govorim ti direktno svoje razloge, a ti, jedan tako vešt momak, ne razumeš me. Greška, ponavljam, mora da je moja. Priznajem, međutim, da tvoja strast ne dovodi do ravnodušnosti i pokreće me da se poreknem. Ne, nemoj da veruješ da si svojom gorućom prozom srušio

zidine moje seksualne tvrđave – ako tako možeš da je zoveš. Ne, viseći most je i dalje podignut, lanci na kapiji imaju katance. Ali postoji jedan prozor, divni i mladi Nikolase, koji je osvetljen svake noći u jedanaest.

Tu se jedna žena koju ti želiš svlači lagano, kao da je posmatra jedan puteniji i topliji svedok od hladnog premaza njenog ogledala. Tu ženu niko ne vidi, a ona se, međutim, svlači sa čulnom sporošću, koja njenu maštu ispunjava svedocima. Ta je ženka poželjna, Nikolase. I za nju je uživanje svlačiti se pred ogledalom sporošću umetnika scene ili dvora (ovo je jedno hirovito prizivanje, priznanjem), zamišljajući da je oči, požudnije od ogledala koje je odražava, gledaju s tom željom – tom gorućom željom koju prenosi tvoj pogled, zli dečake, nestašni mališane, tako poželjni predmetu moje žudnje samo zato što si predmet koji se može odložiti. Jer kada je želja ispunjena, još uvek ne znaš to?, osuđeni smo na vrlinu koja iz tog proističe ili, što je još gore, na ravnodušnost.

Reći ćeš da se jedna žena od skoro pedeset godina brani – s pravom, priznaj – od mladalačke strasti, možda prolazne i frivolne, jednog dečaka koji tek prelazi tridesetu. Misli tako ako to želiš. Ali nemoj me mrzeti. Spremna sam da odložim tvoju mržnju i ohrabrim tvoju nadu, moj, doskora golobradi, mali prijatelju. Ove noći, u jedanaest, pristupiću svom svlačenju. Ostaviću širom razmaknute zavese svoje spavaće sobe. Svetla će biti upaljena. Sa istovetnim znanjem, oprezom i nagoveštajem, budi siguran.

Dođi na sastanak. Za sada ti ne mogu ponuditi više od toga.

4

Andino Almasan predsedniku Lorensu Teranu

Gospodine predsedniče, ako je neko pogođen skorašnjim restrukcijama komunikacija, to sam ja, vaš pouzdani sluga. Vi znate da je moj stari običaj bio da dostavim pisanim putem svoje